

berkulose og andre sygdomme, der truer menneskeheden, inden 2015.

I juni 2001 vedtog FN's Generalforsamling på en særskilt samling om hiv/aids (UNGASS) en detaljeret handlingsplan for, hvordan udbredelsen af hiv/aids kan standses. De fem overordnede mål er at

- sikre, at alle mennesker, især unge, ved, hvordan man beskytter sig mod og undgår at blive smittet med hiv,
- stoppe smitten fra mor til barn,
- sikre behandling af alle smittede,
- øge forskningen i en vaccine og forebyggelses- og behandlingsmuligheder,
- sørge for omsorg til alle, der er påvirket af hiv/aids-epidemien, især de forældreløse børn.

I selve handlingsplanen fra UNGASS er målene langt mere detaljerede. Disse mål bør indarbejdes i den danske handlingsplan for bekæmpelse af hiv/aids. Desuden bør Danmark gennem øget bilateralt og multilateralt samarbejde styrke indsatsen for, at målene bliver opfyldt.

Ad 3

Hiv/aids rammer alle sektorer og befolkningsgrupper. Man er nødt til at indarbejde bekæmpelse af hiv/aids og de sociale aspekter i alle programmer og projekter, fordi hiv/aids ikke kun er et sundhedsproblem, men også påvirker den generelle fattigdomsbekæmpelse og udviklingssituation. Hvis ikke målet om at standse og vende udviklingen i hiv/aids-epidemien opfyldes, vil alle andre udviklingsaktiviteter og fattigdomsreducerende tiltag være nytteløse i de værst ramte lande.

F.eks. kan det i udviklingsprojekter være nødvendigt at uddanne mere end én person til et job, fordi der desværre er stor sandsynlighed for, at den uddannede får hiv og dør af aids og personens viden derved går tabt. Eller der kan uddeles kondomer og oplysningsmateriale til arbejderne på de enkelte projekter som en forebyggende indsats.

Ad 4

Det er vigtigt, at der tages hensyn til udsatte grupper, så bekæmpelsen af hiv/aids bliver så effektiv som muligt.

Globalt udgør kvinder 50 pct. af alle smittede. I Afrika er 58 pct. af de smittede kvinder. På grund af biologiske, kulturelle, sociale og økonomiske forhold har kvinder større risiko for at blive smittet end mænd. Kvinders og pigers underlegne sociale og økonomiske stilling giver dem ofte ingen muligheder for at kræve afholdenhed, trofasthed eller brug af kondom af deres

partner. Mangelen på adgang til uddannelse, sundhedsydelse og viden om hiv/aids samt kvindeligt kontrollerede præventionsmuligheder gør også kvinder mere udsatte for at blive smittet. Derfor skal der større fokus på kvinders rettigheder og muligheder.

Epidemien rammer også børn og unge meget hårdt. Derfor er det nødvendigt med ekstra støtte til programmer med denne målgruppe.

I Afrika syd for Sahara er 11 millioner børn forældreløse på grund af aids. De er i større fare for at blive underernærede eller få en dårligere skolegang end andre børn. Mange af dem er selv smittet med hiv/aids eller har stor risiko for at blive smittet.

Personer under 25 år står for over halvdelen af alle nye hiv-tilfælde. Piger er mere udsatte end drenge, fordi de ofte er tidligere seksuelt aktive end drenge og deres partnere ofte er ældre mænd. Derfor skal man øge mulighederne for, at børn og unge har adgang til forebyggelse, uddannelse og information.

Det er også en målsætning for FN, jf. UNGASS, at hiv-forekomsten blandt unge mellem 15 og 24 år skal være reduceret med 25 pct. i de værst ramte lande i 2005 og globalt i 2010. Desuden skal mindst 90 pct. af unge i 2005 have adgang til information og uddannelse om hiv samt sundhedsydelse, der kan reducere deres sårbarhed overfor hiv-infektion.

Ad 5

Bekæmpelsen af hiv/aids-epidemien kræver konkrete partnerskaber mellem offentlige institutioner og faglige og frivillige organisationer i Danmark og offentlige institutioner og faglige og frivillige organisationer i samarbejdslandet. På den måde får man den bedste indsats med bred faglighed, folkelighed og forankring både i Danmark og lokalt. Det vil også kunne give nye muligheder og ny dynamik i indsatsen. Skal bekæmpelsen af hiv/aids være succesfuld, er det vigtigt, at den bygger på lokalt lederskab, forpligtelse og ansvar, og at den støttes af viden, træning og ressourcer udefra.

Ad 6

Hiv/aids er ikke kun en sygdom, der skal forebygges, den skal også behandles. 40 millioner mennesker er allerede smittet med hiv/aids. For dem hjælper forebyggelse ikke. De har eller vil få behov for behandling, og det gælder både livsforlængende behandling og behandling af følgesygdomme som tuberkulose, svampeinfektioner m.m. Derfor bør behandling af hiv/aids, inkl. ARV-behandling, være en integreret del af programmerne for sundhedssektoren.